

Tak: předně ten nesporně originální výklad § 113. úst. listiny, že miní se jen »tiskový zákon celý«. Že by naň nikdy nepřišel právník, zatížený dlouhým studiem a stohem papírových vysvědčení! Také jsme pak dále nikdy nikde neslyšeli, že novellisace není »ve skutečnosti« zákonem, nýbrž správním opatřením contra legem. Nemůžeme přece na bodrém stylisátoru tohoto projevu žádati, aby věděl, co je to vlastně novellisace, novella, správní opatření a jiné juristicko-byrokratické vymyšlenosti, určené ku trápení a spletení dobrých, demokratických občanův.

Jistě mají novináři právo, v otázkách jich se týkajících pozvednouti svého hlasu, ale takovýmito argumenty věci své neposlouží. R.

LITERATURA.

Nástin súkromého práva platného na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi. — Podľa maďarského diela Dra K. Szladitsa zpracovali Dr. Vladimír Fajnor a Dr. Adolf Záturecký — Bratislava 1924. — Sešit 1. — 8° — Str. 256 — Kč 40.—. — Česká věda právnická ani před válkou neměla vlastním jazykem zpracován systém občanského práva. Měli jsme dokonale některé monografie (Randovy a j.), avšak úplného systému jsme neměli. Prof. Tilsch chystal se sice k dílu tomu, i slibný počátek učinil, avšak díla započatého nedokončil. Naše věda a praxe vystačila s pracemi německými; nikdo neměl silnější ambice, ne-li překonati, tož aspoň napodobiti systémy a komentáře občanského práva a zákona, sepsané učenci německými. Ba ani dobrého překladu občanského zákona jsme neměli, ježto jak účtyhodný jest překlad Joklíkův, nelze říci, že by byl dokonalý. Na stole soudcové, advokátové, notářové byla pouze vydání Manzova, komentáře Stubenrauchovy, systémy Krainzovy atd. Nebylo konečně divu za dob Rakouska. A byl-li stav takový v Čechách, nepoměrně horší byl na Slovensku. — Přišel převrat, a s ním stoupl význam československé samostatné práce tvůrčí. Právní vědě bylo dáno své pole činnosti. I obor práva občanského nebyl ušetřen změn a oprav. Vyvstal dokonce projekt nového unifikovaného zákona občanského, platného pro celé území republiky; zprvu byl úmysl neměnití příliš na dosavadním právu a textacím norem. Úmysl ten byl později změněn, soudě aspoň podle dosud vydaných elaborátů komise pro reformu občanského zákona. Vždy však práce postupuje tak pomalu, že nejsme příliš vzdáleni od dob předpřevratových. V zemích českých nemáme dosud autentického překladu občanského zákoníka, a zákonů příbuzných, a působí opravdu kuriosně, když soudce, jenž podle jazykového zákona nemá projednávatí německou žalobu, jenž vrací německou přílohu spisů, nebo jí dává si úředně do státní řeči přeložiti tlumočnickem, soudí, to jest hledá právo, podle zákoníka německého, z jehož textů rozsudky odvodňuje! Zmatek se může zvětšiti i tím, když soudce ani německy neumí, a v českých krajích ani německy uměti nemusí. Podle čeho ten soudí? Podle německého zákona? Vždyť pro něj jest nesrozumitelný. Podle českého soukromého překladu? Kdo ručí za to, že překlad ten vystihuje ducha a tendenci německého zákonodárce?

Avšak to jest kapitola sama pro sebe.

Systém občanského zákona doznal od převratu změny, takže i bývalé rakouské a uherské soustavné jeho výklady a komentáře zastaraly. Ovšem zpracování systém jest těžší než pouhý oficiální přehled zákona. A jestliže přes to bylo u nás vydáno zpracování práva občanského, to proto, že bylo ho nutně potřebí. Pro obor rakouského práva vydal je sen. prof. Dr. Mayer-Harting, profesor německé university v Praze. Dílo to částečně zpracované přeložil do češtiny Dr. Dominik, profesor brněnské fakulty právnické. Obsahuje celý systém práva občanského, stručně, avšak vyčerpávajícím způsobem podaný.

Poměry na Slovensku jsou o to komplikovanější, že uherské soukromé právo není pojato do jednotného občanského zákoníka, nýbrž

složeno jest ze starých a nových pravidel; mezery těchto pravidel vyplňuje pak obyčejové právo, jak se jeví v praxi soudní a zvláště v rozsudcích nejvyššího soudu. A tu pak praxe popřevratová nutně potřebovala aspoň příručku práva občanského.

Volání tomu vyhověla Právníká Jednota v Bratislavě pověřivši Dr. Vl. Fajnora a Dr. Zátareckého, aby zpracovali systematické dílo soukromého práva uherského od univ. prof. v Budapešti Dr. Szladitsa. Ti pak vypustili z jeho knihy výklady nevztahující se na Slovensko, a naopak doplnili dílo podle změn popřevratových.

Sešit první obsahuje kromě krátkého úvodu, stať v osobách, o právu věcném a všeobecné normy o právu obligacním. Kromě toho zabývá se obsírně pozemkovou reformou, právem berním, knihovním a konkursním, a všímá si i práva obchodního.

Autoři nepřizpůsobili se úplně systému maďarské předlohy, a jsou proto někde příliš struční, jinde zbytečně rozvláční, takže dílo nepůsobí dojmem jednotným. Než díla toho bylo nutně zapotřebí, a tím všechny výtky, které by tu snad byly, se oslabují. —

Poukazujeme zatím na knihu tuto a vyhrazujeme si ještě k ní se vrátiti po vyjití druhého sešitu.

Dr. J. Kudela: Přehled vývoje čl. revolučního hnutí na Rusi do odchodu z Ukrajiny. Čsl. rev. sv. 6, Pam. Odb. Pr. 23, str. 98, Kč 6.—, Od revolučního hnutí na Rusi očekávalo se na počátku nejvíce. Rusko ode dávna bylo středem nadějí a snů českých i slovenských, odkud se čekalo osvobození. Proto také zde hned na počátku války bez cizího popudu vzniká revoluční hnutí, jemuž však nedostalo se zdaleka oné podpory, jakou očekávali čeští rusofilové. Naděje kladené v ruskou vládu se nevyplnily, ani když vláda absolutistická byla nahrazena vládou prozatímní; ani ta neměla pro hnutí dosti pochopení.

Bylo tedy i ruské hnutí z největší části dílem Čechoslováků samotných. Vyšlo však z několika úplně různorodých složek, mezi nimiž byly velké rozdíly názorů na cíl i taktiku revoluční akce. Velký rozdíl byl přirozeně mezi Čechy, dávno usedlými na Rusi a zvyklými na carskou vládu, a mezi těmi, kdo do Ruska přišli těsně před válkou nebo až za války. I mezi těmito byly různé skupiny. Výsledkem této různosti byly časté spory, které vyvrcholily založením Dürichovy Národní rady, a skončily se sjezdem kyjevským již po březnové revoluci, kde zvítězil demokratičtější směr petrohradský a vedení přechází do rukou válečných emigrantů.

Celkový výsledek a význam ruského hnutí byl ten, že jím bylo vytvořeno společným úsilím dočasných vůdců i desettisíců drobných lidí jednotné vojenské těleso. A nestalo-li se ruské hnutí rozhodujícím činitelem v celé revoluci, jak se snad očekávalo, dalo jí přece nejradikálnější projev a pohotovou zbraň.

Přednáška Kudelova chce podati právě jen přehled, neboť k podrobnému vyličení její rozměr nestačí. Chce zachytiti vše, co bylo charakteristické pro ruské hnutí, co určovalo jeho ráz a povahu. Zejména se snaží vystihnouti jeho genesis a různé směry, které se uplatnily a navzájem střetly v jeho vývoji.

J. B.

Ant. Štefánek: Slovensko pred prevratom a počas prevratu. Čsl. rev. sv. 9, Pam. Odb. Pr. 23, str. 55, 16⁰, Kč 4.—. Na padesáti malých stránkách podařilo se autorovi, známému pracemi o otázce československé vzájemnosti shrnouti stručně a přece výstižně celé politické dějiny slovenské. Slovenský politický vývoj byl zcela jiného rázu než český. Příčinou toho bylo silné zemanstvo slovenské, které jako součást neobyčejně četného zemanstva uherského tvořícího až do konce 18. stol. anationálnou »natio hungarica«, od středověku bylo nositelem politického života, a neztratilo politický vliv ani v době absolutismu. V době vzrůstu maďarského nacionalismu zemanstvo slovenské vlivem tradicí pojících je se zemanstvem maďarským, přiklonilo se k tomuto. Snaha udržeti zemanstvo vede pak k jazykové roztržce československé v letech čtyřicátých, I když po vyrovnání v době vrcholné maďarisace bylo zřejmo, že

zemanstvo je pro slovenčinu ztraceno, přece jen turčansko-martinští vůdcové nedovedli se přenést přes konservativní tradice hungaristické k stanovisku demokratickému, které by umožnilo, vniknouti do širších vrstev lidových. Přílišným zdůrazňováním rusofilského panslavismu a pomíjením drobné hospodářské a politické práce vznikla mezera mezi lidem a inteligencí. Hlasisté, stojící pod vlivem českého realismu, přinášejí nový život. Vytvořili žurnalistiku a začali politicko-sociální agitaci; od té doby vynikalo národní uvědomění do širších vrstev.

Štefánek však se domnívá, že ještě po převratu má v sobě slovenská inteligence cosi panského a aristokratického, což připisuje právě zemanským a hungaristickým vlivům.

Značná část přednášky je věnována líčení poměrů slovenských za války, které byly obdobné poměrům našim, jen persekuce byla ještě těžší. Bylo nutno rozvinouti velikou práci, aby bylo udrženo mlčení na Slovensku, které bylo nejlepším argumentem proti Maďarům, a na druhé straně bylo dosti těžko odstraniti nedůvěru některých českých politiků, zejména poslanců vůči slovenským plánům. K závěru líčí Š. průběh převratu na Slovensku, zdůrazňuje, že Slovinci se spojili s českým národem dobrovolně, bez násilí, když Čechové se přesvědčili, že všichni vážní slovenští národovci si toho přejí.

Přednáška Štefánkova je jednou z nejceněnějších z cyklu o revoluci. Jest tu stručně vylíčen politický vývoj slovenského národa od počátku minulého století až do převratu. Hodí se nejen pro první informací, ale i tomu, kdo zná předmět její odjinud, poví leccos nového, ačkoliv v ni nejsou zbytečné detaily.

J. B.

Dr. J. Markovič: Slovinci v zahraničnej revolucii. Čsl. rev. sv. 10. Pam. Odb. Pr. 23, 16°, str. 192, Kč 6.—. Tato přednáška dělí se na dvě části, z nichž první líčí, jakým způsobem vůbec se projevovala otázka slovenská za války v zahraničí. Čechy i Slováci ve všech dohodových zemích byl přijat spontánně program československého sjednocení, byl považován za nutný a jedině možný pro obě strany. Vedle něho měly myšlenky na jiné řešení otázky slovenské jinou kombinací malý význam, panslavistické snahy o připojení Slovenska k Rusku byly poněkud nebezpečné do pádu carské vlády. Někteří Slovinci chtěli, aby budoucí postavení Slovenska bylo již předem přesně určeno. Z této snahy vyšly úmluvy clevelandská a pittsburská, kterým M. upírá závažnost pro zákonnou úpravu onoho poměru. Neboť jsou to jen úmluvy amerických organizací, které neměly práva určovati zákony a ústavu budoucího státu, práva jehož si neosobovali i daleko početnější legionáři. Jazykovou otázkou si v době revolučního zápasu příliš hlavu nelámali; většinou stáli na stanovisku jednoty.

Druhá část přednášky jedná o aktivní účasti Slovinců v revolučním hnutí. Zde doplňuje jednak přednášku Štefánkovu, jednak shrnuje z přednášek o hnutí v různých zemích a doplňuje některé detaily. Slovinci neúčastnili se zahraniční akce v té míře jako Čechové, nejvíce ještě na Rusi a v Americe. Všude pracovali v rámci československých organizací a podřizovali se úplně pařížské Národní Radě. Účastnili se akce vojenské i finanční. Propagačně museli poměrně více než Čechové pracovati ve vlastních řadách.

V závěru přiznává M., že při vůli k sjednocení projevuje se i u Slovinců zahraničních obava a starost, aby to nebylo pohlceno.

Tento zjev nesmí býti prezíran a při sjednocování jest nutno pracovati tak, aby obavy byly vyvráceny. M. sám považuje jednotu československou za nezbytnou k udržení státu a zachování svobodného a demokratického Slovenska. Přednáška Markovičova vyniká systematickostí a přehledností, s níž zpracovává látku, již dobře ovládá jako přímý účastník událostí, jež líčí.

J. B.

Knihovna Všeherdu, řada druhá. S. Č. P. Všeherd zahajuje právě nový vydavatelský podnik: v rámci Knihovny Všeherdu počíná vydávati vynikající cizí spisy právnícké a státovědecké v překladech, při čemž v dosavadní prvé řadě Knihovny Všeherdu budou dále vycházeti vynika-

jící odborné spisy původní. Řada spisů přeložených má, podobně jako kdysi Biblioteka nauk sociálních a politických, vydávaná Pelcem za účasti Všehrdu, seznamovat nejen studenty, ale i širší obec právnickou s vynikající literaturou, a to hlavně literaturou západní. Tato byla u nás doposud dosti zanedbávána, a kromě toho je německá literatura poměrně přece jen přístupnější. To neznamená ovšem, že bychom se chtěli zříci vůbec překladů z literatury německé. Také budou asi převládat díla z oboru věd státních, neboť spisy věnované pozitivnímu právu určitého státu nemají již pro nás takového významu. Naši snahou bude vydávat co nejvíce svazků, což ovšem závisí také na přijetí resp. zájmu o věc.

Pro první svazek vybrali jsme dílo »Svrchovanost a svoboda« od L. Duguita, předního představitele moderní francouzské vědy státní, jehož tímto prvním větším překladem k nám uvádíme. Jméno autorovo a jeho význam jsou tak známy, že nemusíme mu dělati zvláštní reklamu. Překlad provedli kol. dr. K. Novák a J. Marhan a přehlédl jej laskavě J. S. p. prof. dr. Hobza, jenž nás také na dílo upozornil. Doufáme, že tímto dílem uvedeme co nejdůstojněji novou sbírku. Pro další svazky bude vybráno patrně něco z vědy finanční a práva mezinárodního. Event. návrhy nebo přání z řad členstva i jiných interestentů jsou nám vítány. Přirozeně omezíme výběr na spisy nejlepší. Budeme se snažit také o pokud možná pěknou výpravu knižní, a hlavně o to, aby svazky byly pokud možná nejlevnější, neboť účelem nám není zisk. Jaromír Basch.

Ruch filosofický ve dvojčísle 5. a 6. upozorňuje v obsáhlém a zajímavém referátu na německou publikaci o Solovjevově právní filosofii. (Philosophie u. Recht II. 2.). Pan dr. Pelikán se neomezuje na pouhé předvedení svého pramene, jenž byl redigován soukr. doc. Gurvičem a prof. Norgorodcerem, jenž působí právě na pražské fakultě, nýbrž sám jej doplňuje obsáhlou studií o celkovém systému a vývoji názorů Solovjevových, v níž ukazuje v jakém těsném styku stojí jeho základy noetické a etické jejich kořeny nutno opětně hledat s náhledy na stát a speciálně objasňuje uplatnění těchto principů v otázce poměru církve a státu a zajímavé důsledky jejich v problému jednotlivce a společnosti. Za ocitování stojí jeho definice práva; neboť ukazuje, že přes své hluboké náboženské přesvědčení, jež ho vedlo k myšlenkám, konstrukcím, téměř můžeme říci pro jejich odvážnost až utopistickým a jež nutně v jeho nazírání muselo být převážně citové, Solovjev nikdy neztrácel smysl pro ostrý rozbor intelektuelní a nerozplýval se negaci a passivismu Tolstojově, jenž právu a právnímu násilí nepochybně žádného etického oprávnění; jeho definice práva jakožto »historického, změnam podrobeného určení, nutné rovnováhy — někdy též násilím proveditelné — mezi dvěma mravními interesy osobní svobodou a obecným blahem« obsahuje též in nucleo jeho zásadu o poměru jednotlivce a společnosti, jež autor také obsírně popisuje.

Dále referát podává cenné informace o vývoji a rozsahu právní filosofie ruské vůbec, již rozděluje na dva směry pozitivistický a idealistický. Na mnohých místech musí se omeziti na pouhé stručné nástiný a i na výčet jmen autorů a děl, obzvláště u mladších. Ale přesto, nebo snad právě proto má referát svůj význam, jako souhrn literatury o ruské právní filosofii. ZR.

Německo-české názvosloví úřední a právnické. Uspořádali Dr. K. Kadlec a Dr. K. Heller. 2. rozmnožené vydání — Praha 1923 — J. Otto — 16°. (Dosud vyšlo do stránky 960, heslo Reinigungszeit). Prvé vydání této potřebné knihy bylo delší čas rozebráno, a proto vydavatelé přikročili k vydání novému rozmnoženému, tím spíše, že nové poměry popřevratové po něm volaly. Z dob Rakouska zůstaly v platnosti normy sepsané v jazyku německém, ať to byly zákony, nařízení či normálky a instrukce pro vnitřní úřadování. Německá terminologie právnická musí se v překladech nahrazovati českým výrazem, aby nenastal zmatek. Dobou, a to již před převratem, vytvořila se česká terminologie velice dobrá a výrazná. Jde jen o to, aby příslušný německý výraz nahrazen byl specifickým výrazem českým. K tomu právě napomáhá uvedená kniha

Velice pečlivým způsobem zhostili se autoři svého úkolu. Jak těžký byl, dovede posouditi v prvé řadě ten, kdo překládal někdy německé texty právnické; neboť dobře právnický překládati není lehké, a v prvé řadě není lehké pro neodborníka. Příklady toho viděli jsme často, a bylo již i v našem časopise na ně poukázáno. Ku knize té bude museti sáhnouti proto každý, kdo bude chtítí správně právnický mluvití, pokud byl vychován v terminologii německé. Pro úřady, kde ještě nyní jest mnoho německého způsobu myšlení, jest kniha uvedená velice vítanou pomůckou. — Slovník obsahuje také názvosloví vojenské a železniční, čímž obsah knihy přesahuje svůj nadpis. Nikoli však ku svému neprospěchu.

Dr. J. Horák, tab. s. v Bratislavě: Urbáské a příbuzné poměry na Slovensku. Tuto práci poctěnou 2. cenou literární soutěže »Právnické Jednoty na Slovensku« otiskuje »Právny Obzor« v VI. roč. čís. 6—10. Soudíme, že však přesto bude musiti býti opatrnější Právnická Jednota při udělování cen, neboť, ačkoliv autorovi nikterak neupíráme veliké pile a dobré snahy, s níž se pokusil řešiti otázky velmi spletité, přece práce je marná pro historický diletantism. Autor byl by si také zajisté usnadnil práci a uvaroval se mnohého osudného omylu, kdyby byl aspoň znal základní práce z českých selských dějin právních (na př. »etymologie«, že urbár »ač tento výraz přichází i na západě, nápadný je jeho maďarský kmen (!): ur = pán, bér = dávka, slovensky berně (!!). Je jisto, že k řešení poddanských otázek i jinde, jako v českých zemích, kde aspoň základy jsou již probádány, nestačí jednotlivé zprávy, nechceme-li dojíti k mylným uzávěrám. A zvláště na Slovensku, kde studium právních dějin je ztíženo znalostí maďarštiny, je uzavřeno pracovníkům v tomto oboru v historických zemích. Tím však je větší povinností těch, kdo těchto jazykových znalostí mají, aby se neobmezovali na slovenskou půdu. Úsnadní si práci a zhodnotí ji tím spíše, když je jisto, že mnoho slovenských právních poměrů je nejen podobno, nýbrž i stojí přímo pod vlivem českých právních dějin (srov. článek Chaloupeckého »Československé dějiny« a některé velmi zajímavé poznámky prof. Pekaře k Hájného článku »o komitátom sriadení« v Č Č H 1922).

Ča.

Časopis »Obzor pensistů státních, železničních a soukromých« počal právě vycházeti jako měsíčník; vedoucím redaktorem jest Bedřich Čihák na Vinohradech, Kolínská ul. č. 18. Jest to jediný stavovský časopis všech kategorií pensistů; dosud vycházející časopisy pensistů byly vždy věnovány jen zájmům určité kategorie těchto osob.

Účelem tohoto časopisu jest seznamovati pensisty s jejich právy a povinnostmi, hájiti jich zájmy a informovati je o všech otázkách, jich se týkajících. Bylo by si přáti, aby časopis tento našel hodně porozumění nejen v kruzích pensistů, nýbrž i v celé veřejnosti a aby tak svou činností přispěl k zlepšení poměrů těch vrstev občanských, které trpí dosud značně poválečnými poměry.

Dr. Jindřich.

Sborník věd právních a státních ve dvojčísle 3. a 4. ukončujícím roč. XXIII. přinesl především velmi obsažnou studii prof. Arnošta Weniga »O právní povaze obchodních společností,« již věnoval autor k sedmdesátým narozeninám prof. Heyrovského a kterou uzavírá stylisací návrhu reformovaného obchodního zákoníka československého. Dále tento sešit přináší článek ruského profesora J. J. Lappa »základní zákony velikého knížetství litevského a Polsko po lublinské unii« (přeložil dr. Saturník), otisk habilitační přednášky Jana Matějky »O úřednické stávce« a studii Františka Müllera, »Ideový vzruch pozitivního práva v oboru moderní techniky: »Právo letecké a jeho uzákonění v Československé republice«, a uzávěr článků tvoří svizně psaná práce dr. Cyrila Horáčka a ml. »Pojem státu v novějších francouzských teoriích.« Z oddílu »Literatura« sluší se zmíniti o dvou významných referátech jednak od dra Vážného o Vančurově »Úvodu do studia soukr. práva římského« a od prof. Sommera o »Actiones poenates« dra Vážného.

Ča.

Almanach České Akademie roč. XXXIII. (1923) přinesl z pera prof. Krčmáře mezi posmrtnými vzpomínkami na zemřelé členy Akademie nekrolog JUDra Vojtěcha Kasandy. Z výroční zprávy vyjímáme: z právnických publikací byla vydána studie dra Th. Saturníka »Příspěvky k šíření byzantského práva u Slovanů«, Hlávkovou cenou bylo vyznamenáno dílo prof. J. Kallaba »Úvod do studia metod právnických«, cenou Adámkovou prof. K. Hermanna-Otavského »Soukromé pojišťovací právo československé podle zákona z 23. prosince 1917 (Část I.)« Ča.

Péče o pracující dorost, redakcí Emila Špatného, vydána korporací »Péče o pracující dorost« v Praze I., Michalská ul., č. 4., tiskem »Melantricha« v Praze, 1923, 80, 32 stran, cena není udána. — Knížka tato vyšla jako ročenka 1923 a podává přehled práce, vykonané pro ozdravení dělnické a učednické mládeže v cizině i u nás. Pojednává o jednotlivých ozdravovacích přínáší obrázky některých a ku konci uvádí zprávy pokladní.

S uspokojením čteme brožurku tuto, poněvadž z ní poznáváme, že byla podniknuta úspěštilá práce ve prospěch mládeže, která jistě potřebuje ochrany, zvláště po stránce zdravotní. Dr. Jindřich.

Umsatz- und Luxussteuer. Komentář a úvod o vývoji obrátového zdanění. — Napsal K. Chochole. Prager Archiv für Gesetzgebung und Rechtsprechung — 1923 — Praha — 160 — Kč 14.—. Kniha vyšla na popud nové úpravy zákona daně z obrátu a přepychové, jak provedena byla zákonem ze dne 21. prosince 1923, č. 268. Sb. z. a n. Komentář sám předchází výstižný úvod autorův o historii obrátového zdanění v cizině a u nás. Zdá se nám, že tento úvod jest příliš všeobecný a stručný a že by se doporučovalo uvést aspoň hlavní zásady cizozemského zdanění na tomto poli. Velice pěkná jest autorova kritika platného zákona, kde staví se proti zmocnění ministerstva, aby nařízením upravilo poměry a instituce, jež upraviteli zákonodárce neměl čas nebo chuť. Správně jest řečeno, že postupem tím jest vliv sněmovny poslanecké velice zeslabován, a senátu vůbec odebírán, a zvláště u zákonů termínových. Povážlivá věc jest pak ta, že bylo ministerstvo zmocněno, aby samo vydalo seznam předmětů podrobených daní z přepychu; autor protestuje proti tak rozsáhlým plným mocem ministerstva, povážlivým tím více, že jde o daň zasahující hluboko do hospodářského života. Stejně pokládá za nesprávné, že bylo zrušeno ustanovení minulého zákona o dorozumění příslušných ministerstev se svazyúčastněných poplatníků, kdežto věc nyní dána přímo ministerstvu, jež má pouze slyšet a zájemníky. — Nesdílíme optimistického názoru autorova, že daň z obrátu a přepychu jest daní přechodnou, a že bude postupně zrušena. Třebas je jisto, že daň tato zdražuje život, není možno, aby stát bez náhrady vzdal se jejího výnosu. Dlužno pak i uvěřiti, že daň ta se pomalu vžila, a že odstranění její, bez současného zvýšení daně jiný, stejný pramen postihující, přišlo by k dobru všem, jen ne konsumentům. — Kniha obsahuje velice pečlivý komentář zákona, spolu s ministerskými výnosy a rozhodnutími nejvyššího správního soudu, takže možno se na něj úplně spolehnouti.

Jen jednoho litujeme: že autor knihu nevydal česky. Nenašel se nakladatel? Dr. K. Novák.

Co nového na cizozemském knižním trhu. (5.) Anglické seznamy za měsíc březen (knihk. F. Topič v Praze) oznamují tyto novinky: Withers Hartley, Bankers and Credit (6 š.) — S a l m o n d John, The Law of Torts (6. vyd.) (30 š.) — Putnam B. H., Oxford Studies in Social and Legal History. Vol. VII. Early Treatises on the Practice of the justices of the Peace in the XV. and XVI. centuries. Edited by Paul Vinogradoff (š. 18.) — M o o s Geoffrey, Defeat (6) — M o w a t R. B., The European States System. A Study of international Relations (2/6) — C o m m o n s J. R., Legal Foundations of Capitalism (15) — S t r a c h e y J. St. Loe, The Referendum (3/6) S a l m o n Lucy M., The Newspaper and Authority (31/6). Ča.

Nákladem S. Č. P. „Všehrd“ v Praze. Redaktor dr. František Čáda.
Tiskl B. Stýblo v Praze, Václavské nám. 28.